

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Desponsatione Impvbervm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

MVLTVM refert recte intelligere sermonem uetusti iuris. Vetus nominat sponsalia tantum eas promissiones, in quibus sunt pacta de futuro coniugio, & quæ nequaquam sunt initium præsentis coniugij, ut inter Octauium adolescentem, & Seruiliam adhuc paruulam, sunt sponsalia. Ibi tantum hoc agitur, ut aliquanto post per uerba de præsentis coniugium constituantur.

DE his sponsali- bus inquit uetustæ leges, uoluntate partium dissolui posse sponsalia, ut Octauius non duxit Seruiliam. Hic obseruandum est, quomodo uetustas locuta sit. Recentior ætas finxit ambiguitatem: nominat alia sponsalia de futuro, alia de præsentis, cum contractus, in quo per uerba de præsentis seu categorice promittitur coniugium, sit iam uere initium coniugij præsentis.

PRVDENTER autem considerandum est, ubi sint sponsalia de futuro, nec id ex cauillatione uerborum iudicetur, sed ex multis circumstantijs, an tunc uoluerint partes aliquid constituere, quod postea non posset mutari propter grauem causam, cuius tunc fortassis ratio habita est.

SVNT autem sponsalia de futuro, promissiones omnes, quibus addita est conditio honesta, cuius ratio in iudicando habenda est, ut, Ducam te, si parentes assenserint. Tales promissiones irritas esse, si conditioni non fuerit satisfactum, supra dictum est.

SVNT & sponsalia de futuro, quando nomine impuberum sit promissio à parentibus, uel tutoribus, de coniugio contrahendo inter hos impuberes, uel cum ætas erit idonea, aut cum ipsi impuberes, uel altera persona, cuius ætas nondum est idonea, coniugium futurum promittit.

HÆC sponsalia dissolui posse, cum deinde uoluntas puberum non accidit, certum est. Nec cogenda est persona repugnans quæ se non obligauit ipsa postea, cum ætas iam matura esset coniugio, & suo iudicio statuere posset.

VT autem homines alijs multis rebus bonis abutuntur, ita & coniugij umbra sæpe stultis aut malis cupiditatibus prætextitur. Sæpe propter pecuniam aut præsidia sunt pacta de impuberum coniugijs, cum in hoc tanto federe perpetuæ coniunctionis honestum iudicium, & mutua beneuolentia horum ipsorum, qui iunguntur, requiri & ualere debeant, nec deceat corpora natorum uenalia esse, propter pecuniam, aut alia *monstruosa*. Et punit Deus hanc ordinis deprauationem penis manifestis. Quare parentes honesti, considerantes ordinem diuinum, saluti filiorum & filiarum recte consulant, nec cogant filios aut filias contra naturæ inclinationem ad coniugia, à quibus abhorrent, eaque in re moueantur his maximis causis: Vbi non est mutuus amor coniugum, ibi discordia sauciat mentes, impedit in-

Ec uoca-

uocationem Dei, turbat totam domesticam consuetudinem, & patit multa peccata. Interdum & cum uoluntates distractæ sunt, sequuntur adulteria & pœnæ, in quibus multi ruunt in noua scelera, & intragicas calamitates. Hæc infinita mala præcipue parentes, qui ea aliquo modo intelligere possunt, considerent & metuane, & ne occidant filijs & filiabus, Deum ardentibus uocis precantur. Deinde ipsi caueant, ne stultis aut impijs consilijs ea accersant. In multis deliberationibus nimis magna negligentia & futilitas est parentum de coniugij suorum. Vnde postea & tristissima calamitates sequuntur, & familij fiunt non Ecclesie Dei, quod esse debebant, sed diabolorum iultra, & multi miseri homines in illis calamitatibus ruunt in indignationem aduersus Deum, in desperationem, & in æternum exitium.

Oratio autem Deum æternum patrem Domini nostri Iesu Christi, conditorem generis humani, & custodem honestæ societatis, ut ipse nos gubernet, & faciat, ut nostra coniugia & familiarum nostrarum uere domesticæ Ecclesie, ipsum recte inuocantes, & ei obtemperantes, in tuendo ordine quem instituit, nec sint domesticis discordijs impediri inuocationem, & alia officia necessaria, Amen.

DE OFFICIO MAGISTRATVS IN TUENDIS LEGIBVS CONIUGII.

CERTISSIMUM est, salutarem gubernationem Dei esse. Ac manifestum est, diuinitus institutum esse hunc ordinem in genere humano, ut præ sint Magistratus multitudini. Et his Deus præcipua officia quatuor attribuit. I. Primum est, ut Magistratus ferret uocem legis diuinæ in tuenda disciplina, quia prima & immutata norma uitæ esse debet lex diuina. II. Secundum, ut sit uigilans custos diuinæ legis, ac seueritate pœnarum coercet & puniat contumaces, & defendat obediētes. Hunc ordinem ita sanxit Deus. Manifestum est leges contemni, ubi nulla sunt pœnarum exempla. Sicut uere laudat dictum Aeschinis Demosthenes: *ἔδωκεν ὁ θεὸς τὴν ἐξουσίαν τῆς νόμου τῆς ἀδικίας.* III. Tertium officium est, Magistratus addere potest aliquas leges diuinis, nequaquam tamen dissentientes à diuinis, sed quæ sint adminicula, ut diuinæ maiore cura ferretur.

IIII. Quartum, ut & has leges seueritate pœnarum ferretur. Hæc officia Magistratus & in coniugij defensione considerent. Sciant seuerissimis mandatis Dei præcipi, ut leges coniugiorum conseruent, & puniant adulteria, uagas & inretractabiles, & tollant e medio illa dira potentia, quæ & iram Dei irrogat, & pollunt genus humanum tetris libidinum confusionibus: quæ certissimum